

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2068, Chișinău, str. Alecu Russo 1
E-mail: office@competition.md; www.competition.md

DECIZIE mun. Chișinău

din 02.09.2024

Nr. ASER-27

Plenul Consiliului Concurenței,
acționând în temeiul art. 41 alin.(1) lit. p) al Legii concurenței nr. 183/2012, art. 2 și art. 10 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, Hotărârii Parlamentului nr. 33/2022 privind numirea în funcție a unui membru și președinte a Plenului Consiliului Concurenței, Hotărârii Parlamentului nr. 380/2023 privind numirea în funcția de vicepreședinte al Plenului Consiliului Concurenței, Hotărârii Parlamentului nr. 210/2024 privind numirea în funcția de vicepreședinte al Plenului Consiliului Concurenței, Hotărârii Parlamentului nr. 381/2023 privind numirea în funcția de membru al Plenului Consiliului Concurenței și Hotărârii Parlamentului nr. 211/2024 privind numirea în funcția de membru al Plenului Consiliului Concurenței,

în conformitate cu prevederile Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.1/2013 și Regulamentului privind evaluarea ajutorului de stat pentru dezvoltare regională, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.02/2020,

analizând notificarea măsurii de sprijin acordată în cadrul Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din zonele economice libere din Republica Moldova, parvenită de la Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, prin intermediul Sistemului informațional automatizat ”Registrul ajutoarelor de stat” cu nr. 00929 din data de 13.08.2024, materialele anexate, nota examinatorului și ținând cont de rezultatul consultărilor Republicii Moldova cu Comisia Europeană

A CONSTATAT:

1. PROCEDURA DE NOTIFICARE

1. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (în continuare - MDED), în baza art. 8 alin. (1) din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat (în

continuare – Legea cu privire la ajutorul de stat) și a Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1/2013, a notificat intenția de acordare a măsurii de sprijin în cadrul Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din zonele economice libere din Republica Moldova (în continuare – schema).

2. Măsura de sprijin notificată constă în scutirea de la plata impozitului pe venit a rezidenților zonelor economice libere (în continuare - ZEL), în conformitate cu prevederile art. 49 din Codul fiscal.
3. Notificarea a fost depusă prin intermediul Sistemului informațional automatizat "Registrul ajutoarelor de stat" (numărul 00929) la data de 13.08.2024, fiind anexat formularul general de notificare a ajutorului de stat și formularul special de notificare privind ajutoarele de stat pentru dezvoltare regională pentru investiții.
4. Notificarea a devenit efectivă la data de **13.08.2024**, fapt despre care a fost informat MDDE prin scrisoarea nr. ASER-04/411-1235 din 14.08.2024.
5. Comunicatul privind examinarea notificării a fost plasat pe pagina oficială web a Consiliului Concurenței la data de 14.08.2024, în conformitate cu prevederile art. 18 alin. (1) din Legea cu privire la ajutorul de stat, în vederea asigurării transparenței în procesul decizional.

2. BAZA LEGALĂ PENTRU ACORDAREA MĂSURII DE SPRIJIN

6. Baza legală pentru acordarea măsurii de sprijin constituie:
 - Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014.
 - Legea nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere, cu modificările și completările ulterioare.
 - Codul fiscal nr. 1163/1997, cu modificările și completările ulterioare.
 - Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, cu modificările și completările ulterioare.
 - Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 02/2020 cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea ajutorului de stat pentru dezvoltare regională.

3. BENEFICIARIII MĂSURILOR DE SPRIJIN

6. În conformitate cu art. 3 alin. (1) al Legii cu privire la ajutorul de stat, beneficiar al ajutorului de stat este orice persoană fizică sau juridică

independentă, angajată într-o activitate economică ce constă în oferirea de bunuri sau servicii pe o piață.

7. Potrivit informației prezentate de către MDED, beneficiarii schemei sunt întreprinderile care îndeplinesc, la data acordării măsurii de sprijin, următoarele condiții:
 - a) au încheiat un contract cu Administrația zonei economice libere până la data de 31.12.2023 și semnează un act adițional cu privire la cuantumul ajutorului de stat în conformitate cu prevederile schemei de ajutor de stat;
 - b) au realizat investiții și desfășoară activități economice în ZEL din Republica Moldova;
 - c) nu activează în sectoarele de activitate excluse din domeniul de aplicare a schemei;
 - d) nu sunt întreprinderi în dificultate la momentul semnării actului adițional;
 - e) nu fac obiectul unui ordin de recuperare în urma unei decizii anterioare a Consiliului Concurenței privind declararea unui ajutor de stat ca fiind ilegal și incompatibil, sau, în cazul în care solicitantul a făcut obiectul unei astfel de decizii, aceasta trebuie să fi fost deja executată și ajutorul integral recuperat, inclusiv dobânda de recuperare aferentă;
 - f) au îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetele componente ale bugetului general consolidat;
 - g) nu au depășit intensitatea maximă a ajutorului de stat de 50%, calculată ca procent din valoarea cheltuielilor eligibile.
8. Nu vor putea beneficia de măsura de sprijin notificată, întreprinderile care își desfășoară activitatea în următoarele sectoare și/sau care vizează activitățile:
 - a) domeniul producției primare de produse pescărești și de acvacultură;
 - b) sectorul prelucrării și comercializării produselor pescărești și de acvacultură, în cazul în care cuantumul ajutoarelor este stabilit pe baza prețului sau a cantității de produse achiziționate sau introduse pe piață;
 - c) domeniul producției primare de produse agricole;
 - d) sectorul prelucrării și comercializării produselor agricole, în următoarele cazuri:
 - i) atunci când valoarea ajutorului este stabilită pe baza prețului sau a cantității produselor în cauză achiziționate de la producătorii primari sau introduse pe piață de întreprinderile în cauză;
 - ii) atunci când ajutorul este condiționat de transferarea lui parțială sau integrală către producătorii primari;
 - e) atunci când ajutoarele sunt condiționate de utilizarea preferențială a produselor naționale față de produsele importate;

- f) activități legate de export către țări terțe sau către state membre, respectiv ajutoarelor legate direct de cantitățile exportate, ajutoarelor destinate înființării și funcționării unei rețele de distribuție sau destinate altor cheltuieli curente legate de activitatea de export;
 - g) sectorul siderurgic, sectorul lignitului și sectorul cărbunelui, în sectoarele construcțiilor navale, sectorul comunicațiilor în bandă largă;
 - h) sectorul transporturilor și pentru infrastructurile conexe;
 - i) sectorul producerii, stocării, transportului și distribuției de energie și pentru infrastructurile energetice.
9. Conform estimărilor MDED, numărul total al beneficiarilor măsurii de sprijin examinate va constitui circa 200 de întreprinderi.
10. Ținând cont de cele expuse mai sus, se constată că beneficiarii măsurii de sprijin examinate sunt întreprinderi care desfășoară activitate economică, fiind astfel beneficiari în sensul art. 3 alin. (1) din Legea cu privire la ajutorul de stat.

4. DESCRIEREA MĂSURII DE SPRIJIN NOTIFICATE

4.1. Implementarea măsurii de sprijin notificate

11. Schema a fost elaborată întru alinierea schemelor de ajutor de stat existente instituite în temeiul Legii nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere, conform angajamentului asumat de către Republica Moldova prin Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014 (în continuare – Acord de Asociere).
12. Potrivit art. 341 alin. (3) din Acordul de Asociere, toate schemele de ajutoare de stat instituite înainte de înființarea autorității în domeniul ajutoarelor de stat se aliniază în termen de opt ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord. Fără a aduce atingere altor capitole din Acordul de Asociere, perioada de aliniere se prelungește cu o perioadă maximă de până la zece ani de la data intrării în vigoare a Acordului de Asociere cu privire la schemele de ajutoare de stat instituite în temeiul Legii nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere.
13. În acest sens, prin Legea nr. 212/2024 pentru modificarea unor acte normative (privind măsurile de sprijin acordate rezidenților zonelor economice libere) au fost modificate: Codul fiscal, Legea nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere și legile speciale care reglementează activitatea celor 6 zone economice libere.
14. Potrivit art. 49 alin. (2) din Codul fiscal, modificat prin Legea nr. 212/2024 pentru modificarea unor acte normative (privind măsurile de sprijin acordate

rezidenților zonelor economice libere), facilitățile aferente impozitului pe venit prevăzute la art. 49 alin. (1) din Codul fiscal, se acordă până la data de 1 iulie 2034, dar fără depășirea termenului de funcționare a zonei economice libere, persoanelor fizice sau juridice înregistrate în calitate de rezident al zonei economice libere până la data de 31 decembrie 2023, în funcție de mărimea investițiilor realizate până la 1 iulie 2024. Modalitatea de acordare a facilităților fiscale respective se va reglementa prin actul normativ prin care va fi aprobată *Schema de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din zonele economice libere*.

15. Potrivit proiectului schemei, măsura de sprijin va fi acordată în legătură cu investițiile realizate de către întreprinderile din ZEL.
16. După intrarea în vigoare a schemei, întreprinderile ce au realizat investiții în ZEL din Republica Moldova urmează să solicite, în scris, furnizorului acordarea ajutorului de stat în baza schemei date.
17. Furnizorul va analiza solicitarea și va înștiința administratorii schemei asupra caracterului de eligibilitate al întreprinderilor solicitante.
18. În baza înștiințării, administratorii vor încheia cu beneficiarii eligibili un act adițional la contractul încheiat cu Administrația zonelor economice libere.
19. Plata măsurii de sprijin prevăzută în schemă se va realiza în legătură cu obligațiile fiscale aferente impozitului pe venit devenite exigibile după data încheierii actului adițional.
20. Măsura de sprijin oferită rezidenților ZEL este justificată, în conformitate cu informația prezentată de către furnizor, prin menținerea investițiilor realizate de către rezidenți și a locurilor de muncă create.

4.2. Forma de acordare a măsurii de sprijin

21. Măsura de sprijin notificată constă în aplicarea scutirilor aferente impozitului pe venit în mărime de 25%, 50%, 100%, conform art. 49 din Codul fiscal, din cota stabilită la art. 15 lit. b) din Codul Fiscal.
22. Valoarea măsurii de sprijin va constitui valoarea impozitului pe venit exceptat de la plată.

4.3. Intensitatea ajutorului

23. Intensitatea ajutorului de stat pentru un beneficiar se va calcula ca raport dintre valoarea ajutoarelor de stat acordate acestuia pentru activitatea derulată într-o ZEL începând cu data de 28.12.1995 și valoarea cheltuielilor eligibile aferente fiecărei investiții realizate în ZEL, pentru perioada 28.12.1995 – 01.07.2024.
24. Pentru stabilirea valorii intensității ajutorului de stat acordat fiecărui beneficiar, vor fi eligibile costurile fără taxa pe valoare adăugată cu investițiile în

imobilizări corporale și necorporale, localizate în ZEL și înregistrate în evidențele întreprinderii în perioada 28.12.1995 – 01.07.2024.

25. Intensitatea maximă a ajutorului, calculat conform celor menționate supra, nu va depăși pragul de 50%.
26. În cazul în care investiția, inclusiv cea considerată a face parte dintr-un proiect unic de investiții, este un proiect mare de investiții, valoarea totală a ajutoarelor pentru respectiva investiție sau pentru proiectul unic de investiții, după caz, nu va depăși valoarea ajutorului ajustat pentru proiecte mari de investiții.

4.4. Bugetul și durata măsurii de sprijin notificate

27. Bugetul schemei notificate constituie 2 miliarde de lei.
28. Schema va fi implementată până la data de 01.07.2034.

4.5. Cumulul ajutoarelor

29. Măsura de sprijin acordată în baza schemei va putea fi cumulată cu orice alt ajutor de stat sau de *minimis*, atât timp cât acestea din urmă vizează costuri eligibile identificabile diferite, cu excepția ajutorului de stat acordat în baza art. 49³ din Codul fiscal.
30. Totodată, măsura de sprijin notificată poate fi cumulată cu orice alt ajutor de stat sau de *minimis*, în legătură cu aceleași costuri eligibile, care se suprapun parțial sau integral, numai în cazul în care cumulul respectiv nu duce la depășirea pragului maxim al intensității stabilit în schemă.

4.6. Monitorizarea implementării măsurii de sprijin

31. Furnizorul va asigura monitorizarea ajutoarelor de stat acordate în baza schemei, fiind obligat să verifice respectarea condițiilor de acordare a ajutoarelor de stat și să dispună măsurile ce se impun în situația în care aceste condiții nu au fost respectate.
32. Monitorizarea ajutoarelor de stat va fi realizată în baza datelor și informațiilor transmise de către beneficiari și Administrațiile zonelor economice libere și/sau obținute de către furnizor prin controale la fața locului.
33. Furnizorul va realiza verificări periodice pentru stabilirea modului de respectare a intensității și a valorii maxime admisibile a ajutorului și va realiza rapoarte privind beneficiarii care mai pot primi ajutor de stat, beneficiarii care au atins pragul maxim al intensității sau al valorii ajutorului.
34. Beneficiarii și Administrațiile zonelor economice libere vor avea obligația de a transmite toate datele și informațiile în legătură cu ajutoarele de stat acordate în baza schemei solicitate de către furnizor și/sau de către Consiliul Concurenței.

5. EVALUAREA MĂSURII DE SPRIJIN PRIN PRISMA EXISTENȚEI AJUTORULUI DE STAT

35. Prin Acordul de Asociere, Republica Moldova și-a asumat angajamentul evaluării ajutoarelor de stat pe baza criteriilor care decurg din aplicarea normelor în materie de concurență aplicabile în UE, în special a articolului 107 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, și a instrumentelor de interpretare adoptate de instituțiile UE, inclusiv jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.
36. Pentru a constitui ajutor de stat conform art.3 alin. (1) din Legea cu privire la ajutorul de stat, măsura de sprijin trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:
- a) este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă;
 - b) conferă beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață;
 - c) este acordată în mod selectiv;
 - d) denaturează sau riscă să denatureze concurența.
37. În continuare măsura de sprijin notificată va fi examinată prin prisma celor 4 condiții stipulate mai sus.

a) este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă

38. Acordarea unui avantaj direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat și imputabilitatea unei astfel de măsuri în sarcina statului sunt două condiții separate și cumulative pentru existența ajutorului de stat¹.

Imputabilitatea statului

39. Atunci când o autoritate publică acordă un avantaj unui beneficiar, măsura este prin definiție imputabilă statului, chiar dacă autoritatea în cauză beneficiază de autonomie juridică față de alte autorități publice².
40. Măsura de sprijin notificată urmează a fi acordată în baza Codului fiscal și a Legii nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere. Totodată, modalitatea de acordare a măsurii de sprijin este stabilită în schemă, care va fi aprobată prin hotărârea Guvernului.
41. Prin urmare, măsura de sprijin notificată este prevăzută în actele normative adoptate de către Parlament și care urmează a fi aprobate de către Guvern.

¹ Comunicare a Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pct. 38.

² Comunicare a Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pct. 39.

Astfel, măsura de sprijin este imputabilă statului.

Transferul de resurse de stat

42. Transferul resurselor de stat poate lua multe forme, cum ar fi subvențiile directe, împrumuturile, garanțiile, investițiile directe în capitalul întreprinderilor și prestațiile în natură. Nu trebuie să aibă loc un transfer pozitiv de fonduri, este suficientă renunțarea la veniturile de stat. Renunțarea la venituri care altfel ar fi fost plătite statului constituie un transfer de resurse de stat³.
43. Impozitul pe venit reprezintă o componentă a veniturilor bugetului de stat. Respectiv, prin renunțarea la încasarea totală sau parțială a impozitului pe venit, statul renunță la anumite venituri viitoare certe sau posibile pe care le-ar obține de la un beneficiar.
44. Se constată că, prin acordarea scutirilor la impozitul pe venit rezidenților ZEL are loc transfer de resurse de stat.
45. Luând în considerare că cele două condiții sus menționate sunt îndeplinite cumulativ, se constată că măsura de sprijin notificată este acordată din resurse de stat.

b) conferă beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață

46. Un avantaj este orice beneficiu economic pe care întreprinderea nu l-ar fi putut obține în condiții normale de piață, și anume în absența intervenției statului⁴. Ori de câte ori situația financiară a unei întreprinderi este îmbunătățită ca rezultat al intervenției statului în condiții care diferă de condițiile normale de piață, există un avantaj⁵.
47. Nu doar acordarea avantajelor economice pozitive este relevantă pentru noțiunea de ajutor de stat, ci și scutirea de sarcinile economice poate să constituie un avantaj. Aceasta se referă la toate situațiile în care operatorii economici sunt scutiți de costurile inerente activităților economice pe care le desfășoară⁶.
48. Scutirea întreprinderilor de la plata totală sau parțială a impozitului pe venit va contribui la diminuarea costurilor pe care întreprinderea, în mod normal, ar trebui să le suporte în conformitate cu legislația fiscală.

³ Comunicare a Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pct. 51.

⁴ Comunicare a Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pct. 66.

⁵ Comunicare a Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pct. 67.

⁶ Comunicare a Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pct. 68.

49. Astfel, avantajul economic conferit întreprinderilor va constitui diferența dintre valoarea impozitului pe venit calculat conform normelor generale și valoarea efectiv percepută de la beneficiar.
50. Ținând cont de cele constate mai sus, se constată că măsura de sprijin notificată va conferi beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață.

c) este acordată în mod selectiv

51. Pentru a se încadra în domeniul de aplicare a normelor cu privire la ajutorul de stat, o măsură de sprijin trebuie să favorizeze „anumite întreprinderi sau producția anumitor bunuri”. Prin urmare, nu toate măsurile care favorizează operatorii economici se încadrează în noțiunea de ajutor, ci numai cele care acordă un avantaj în mod selectiv anumitor întreprinderi sau categorii de întreprinderi sau anumitor sectoare economice⁷.
52. Potrivit pct.127 al Comunicării Comisiei Europene privind noțiunea de ajutor de stat, astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), atunci când statele membre adoptă măsuri mai ample, aplicabile tuturor întreprinderilor care îndeplinesc anumite criterii, care reduc taxele pe care întreprinderile respective ar trebui, în mod normal, să le suporte (de exemplu, scutiri de la plata impozitelor sau a contribuțiilor de asigurări sociale pentru întreprinderile care îndeplinesc anumite criterii), evaluarea selectivității materiale pentru măsurile de reducere a obligațiilor normale ale întreprinderilor se efectuează prin intermediul unei analize în trei etape: identificarea sistemului de referință; derogarea de la sistemul de referință; stabilirea dacă derogarea este justificată de natura sau economia generală a sistemului.

➤ *Identificarea sistemului de referință*

53. Sistemul de referință stabilește valoarea de bază în raport cu care se evaluează caracterul selectiv al unei măsuri. În cazul impozitelor, sistemul de referință include elemente precum baza de impozitare, persoanele impozitabile, evenimentul impozitabil și cotele de impozitare.⁸
54. Potrivit art. 13 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal, persoanele juridice rezidente ale Republicii Moldova, care desfășoară activitate de întreprinzător, sunt subiecți ai impunerii cu impozitul pe venit.
55. Cota impozitului pe venit pentru persoanele juridice este, conform art. 15 lit. (b) din Codul fiscal, în mărime de 12% din venitul impozitabil.

⁷ Comunicare a Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pct. 117.

⁸ Comunicare a Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pct. 132, pct. 134.

56.În sensul prezentei examinări, sistemul de referință va constitui cota impozitului pe venit stabilită pentru persoanele juridice în conformitate cu art. 15 lit. (b) din Codul fiscal, în mărime de 12% din venitul impozitabil.

➤ *Derogarea de la sistemul de referință*

57.O anumită măsură constituie o derogare de la sistemul de referință, respectiv dacă face distincție între operatorii economici care, având în vedere obiectivele inerente sistemului, se află în situație de fapt și de drept comparabilă (ținând cont de obiectivul intrinsec al sistemului de referință)⁹.

58.La această etapă urmează a fi stabilit dacă măsura de sprijin este susceptibilă să favorizeze anumite întreprinderi sau producția anumitor bunuri, în comparație cu alte întreprinderi care se află într-o situație de fapt și de drept similară, având în vedere obiectivul intrinsec al sistemului de referință¹⁰.

59.Măsura de sprijin notificată este orientată spre întreprinderi care au încheiat un contract cu Administrația zonei economice libere până la data de 31.12.2023 și vor semna cu aceștia un act adițional la contract. La fel, beneficiarii măsurii de sprijin trebuie să corespundă condițiilor de eligibilitate stabilite în schemă.

60.Prin urmare, nu toate întreprinderile care intră în domeniul de aplicare a sistemului de referință, vor putea beneficia de măsura de sprijin acordată prin intermediul schemei.

61.Reieșind din cele expuse mai sus, se constată că măsura de sprijin notificată este orientată spre favorizarea a anumitor întreprinderi și, prin urmare, reprezintă o derogare de la sistemul de referință.

➤ *Justificarea prin natura sau economia generală a sistemului de referință*

62.La această etapă se stabilește dacă derogarea constatată este justificată. Astfel, o măsură care constituie o derogare de la sistemul de referință (selectivitate *prima facie*), poate fi neselectivă în cazul când se justifică prin natura sau economia generală a sistemului. Acest lucru este valabil în cazul în care o măsură decurge, în mod direct, din principiile de bază sau directoare intrinseci ale sistemului de referință sau rezultă din mecanismele inerente necesare pentru funcționarea și eficiența sistemului.¹¹

63.Potrivit schemei, obiectivul măsurii de sprijin este realizarea obiectivelor

⁹ Comunicare a Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), pct.128

¹⁰ Comunicare a Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), pct.135

¹¹ Comunicare a Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pct. 138-139.

dezvoltării regionale în Republica Moldova, prin sprijinirea întreprinderilor ce operează în ZEL.

64. Prin urmare, derogarea măsurii de sprijin notificate de la sistemul de referință nu este justificată prin natura sau economia generală a sistemului.

65. Ținând cont că de cele expuse mai sus, se constată că măsura de sprijin acordată prin intermediul schemei este selectivă.

d) denaturează sau riscă să denatureze concurența

66. Se consideră că o măsură de stat denaturează sau amenință să denatureze concurența în cazul în care, aceasta este susceptibilă să amelioreze poziția concurențială a beneficiarului în comparație cu celelalte întreprinderi cu care acesta concurează. În practică Uniunii Europene, se consideră în general că există o denaturare a concurenței în sensul articolului 107 alineatul (1) din Tratat, atunci când statul acordă un avantaj financiar unei întreprinderi într-un sector liberalizat în care există sau ar putea exista concurența.

67. Având în vedere că, anterior a fost constatat faptul conferirii beneficiarilor măsurii de sprijin, în mod selectiv, a unui avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață, se constată întrunirea și ultimei condiții.

68. Prin urmare, ținând cont de faptul că s-au îndeplinit cumulativ condițiile prevăzute la art. 3 alin. (1) din Legea cu privire la ajutor de stat, se constată că măsura de sprijin notificată constituie ajutor de stat.

6. EVALUAREA COMPATIBILITĂȚII AJUTORULUI DE STAT

69. Obiectivul măsurii de sprijin notificate constituie ajutor pentru dezvoltarea regională. Potrivit art. 5 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la ajutorul de stat, un ajutor de stat pentru dezvoltare regională poate fi considerat compatibil cu mediul concurențial normal, dacă îndeplinește condițiile prevăzute de Regulamentul privind evaluarea ajutorului de stat pentru dezvoltare regională, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 02/2020 (în continuare- Regulament).

70. Potrivit pct. 14 din Regulament, se consideră că măsura de sprijin este compatibilă cu mediul concurențial normal în cazul în care sunt întrunite următoarele condiții: contribuția la un obiectiv de interes public bine definit; necesitatea intervenției statului; adecvarea măsurii de ajutor; efectul de stimulare; proporționalitatea ajutoarelor; evitarea efectelor negative necorespunzătoare asupra concurenței și transparența ajutorului.

a) contribuția la un obiectiv de interes public bine definit

71. Potrivit informației prezentate de către MDED, măsura de sprijin notificată este aliniată la obiectivele Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională a Republicii Moldova 2022-2028, aprobată prin Legea nr. 40/2022 și la

programele operaționale regionale.

72. Conform informației prezentate de către furnizor, măsura de sprijin notificată va contribui nemijlocit la realizarea **Obiectivului nr. 1** *Creșterea competitivității și ocupării forței de muncă a regiunilor* și **Obiectivului nr. 3** *Îmbunătățirea mecanismelor și instrumentelor de coordonare și implementare a politicii naționale de dezvoltare regională – Consolidarea mecanismului de finanțare a proiectelor de dezvoltare regională* din Strategia Națională de Dezvoltare Regională a Republicii Moldova 2022-2028.
73. Pentru a garanta că investiția va avea o contribuție efectivă și durabilă la dezvoltarea regiunii, beneficiarii vor avea obligația de a menține investiții pentru o perioadă de cel puțin 5 sau de 3 ani, în cazul ÎMM, de la data intrării în vigoare a actului adițional la contractul încheiat cu Administrația zonelor economice libere.

b) necesitatea intervenției statului

74. În conformitate cu informația prezentată de către furnizor, ZEL și subzonele conexe sunt amplasate în toate regiunile de dezvoltare ale Republicii Moldova.
75. Potrivit instrumentelor de interpretare adoptate de instituțiile Uniunii Europene¹², ajutoarele acordate pentru regiunile incluse în harta ajutoarelor regionale sunt considerate necesare, deoarece în regiunile respective, fără intervenția statului, piața nu oferă rezultate care să asigure un nivel suficient de dezvoltare economică a regiunii și de coeziune teritorială.
76. Se remarcă faptul că, toate regiunile de dezvoltare din Republica Moldova sunt incluse în Harta ajutoarelor de stat pentru dezvoltare regională a Republicii Moldova din Anexa nr. 4 a Regulamentului. Prin urmare, măsura de sprijin notificată este necesară pentru atingerea obiectivului de dezvoltare regională.

c) adecvarea măsurii de ajutor

77. Scutirea aferentă impozitului pe venit reprezintă un instrument corespunzător de politică pentru menținerea investițiilor realizate și a locurilor de muncă create. Întru asigurarea atingerii obiectivului urmărit, măsura de sprijin va fi acordată rezidenților ZEL, care întrunesc condițiile de eligibilitate stabilite în schemă.
78. În acest sens, măsura de sprijin va fi acordată întreprinderilor care au semnat actul adițional la contractul încheiat cu Administrația zonelor economice libere, în care va fi prevăzut, inclusiv obligația de menținere a investițiilor pentru o perioadă de cel puțin 5 sau 3 ani, în cazul ÎMM.

¹² Pct. 77 din Orientări privind ajutoarele de stat regionale (2021/C 153/01)

d) proporționalitatea ajutoarelor și efectul de stimulare

79. Valoarea ajutoarelor de stat pentru dezvoltare regională trebuie să fie limitată la minimul necesar pentru a stimula realizarea de investiții sau activități economice suplimentare în zona respectivă.
80. Potrivit schemei prezentate de către furnizor, intensitatea maximă a ajutorului de stat nu va depăși pragul de 50%, fiind respectată intensitatea maximă stabilită în Harta ajutoarelor de stat pentru dezvoltare regională a Republicii Moldova din Anexa nr. 4 a Regulamentului.
81. În cazul în care investiția, inclusiv cea considerată a face parte dintr-un proiect unic de investiții, este un proiect mare de investiții, valoarea totală a ajutoarelor pentru respectiva investiție sau pentru proiectul unic de investiții, după caz, nu va depăși valoarea ajutorului ajustat pentru proiecte mari de investiții.
82. Cât privește efectul de stimulare, schema se va aplica, potrivit prevederilor din proiectul schemei, prin derogare de la prevederile pct. 14 subpct. 4), pct. 33, pct. 34 și pct. 35 din Regulament. În conformitate cu informația prezentată de către furnizor, derogarea de la efectul de stimulare este determinată de cadrul normativ existent și de contextul special de funcționare a ZEL în Republica Moldova.

e) evitarea efectelor negative necorespunzătoare asupra concurenței

83. Întru evitarea efectelor negative asupra concurenței, măsura de sprijin notificată va fi acordată până la atingerea nivelului intensității maxime al ajutorului stabilit în schemă sau a cuantumului maxim al ajutorului de stat, cu respectarea regulilor de cumul al ajutoarelor.
84. În cazul atingerii nivelului intensității maxime al ajutorului stabilit în schemă sau a cuantumului maxim al ajutorului de stat, beneficiarul va avea obligația de a reveni la plata impozitului pe venit. Altfel, acesta va fi obligat să ramburseze ajutorul ce depășește valoarea intensității maxime al ajutorului stabilit în schemă sau a cuantumului maxim al ajutorului de stat.
85. În acest sens, furnizorul va monitoriza permanent ajutoarele acordate în vederea dispunerii măsurilor care se impun în cazul încălcării condițiilor impuse prin schemă sau prin legislația națională aplicabilă.

f) transparența ajutorului

86. Întru asigurarea transparenței ajutoarelor de stat, furnizorul va publica pe pagina web www.mded.gov.md următoarele informații privind măsura de ajutor de stat:
- a) textul schemei;
 - b) furnizorul și administratorii;

- c) beneficiarii individuali;
 - d) cuantumul, intensitatea și perioada de plată a ajutorului de stat acordat fiecărui beneficiar.
- 87.În urma evaluării compatibilității ajutorului de stat notificat cu mediul concurențial normal, se constată că sunt respectate condițiile de compatibilitate din Regulamentul privind evaluarea ajutorului de stat pentru dezvoltare regională, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 02/2020, cu excepția condiției privind efectul de stimulare pentru care urmează a fi introdusă o derogare prin schemă, având în vedere cadrul normativ existent și contextul special de funcționare a ZEL în Republica Moldova.
- 88.Urmare a plasării comunicatului privind examinarea notificării pe pagina web oficială a Consiliului Concurenței la data de 14.08.2024, nu au parvenit obiecții și propuneri pe marginea acestui subiect.

Reieșind din constatările expuse, ținând cont de prevederile legislației Republicii Moldova, în temeiul art. 41 alin.(1) lit. p) din Legea concurenței nr. 183/2012 și art. 10 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, Plenul Consiliului Concurenței

DECIDE:

1. Măsura de sprijin notificată de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, acordată sub formă de scutire de la plata impozitului pe venit a rezidenților zonelor economice libere prin intermediul Schemei de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din zonele economice libere din Republica Moldova, constituie ajutor de stat în sensul art. 3 alin. (1) din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.
2. A autoriza Schema de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din zonele economice libere din Republica Moldova.
3. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării va întreprinde toate măsurile necesare pentru asigurarea respectării prevederilor din Schema de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din zonele economice libere din Republica Moldova.
4. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării va deține informații relevante privind procesul de acordare a ajutorului de stat, în special situația financiară a imobilizărilor corporale și necorporale înregistrate de către beneficiar în evidența contabilă și localizarea acestora.
5. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării va prezenta Consiliului Concurenței, în termen de o lună de la data-limită a semnării acordurilor

adiționale stabilite în Schema de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din zonele economice libere din Republica Moldova, informația privind ajutorul de stat acordat, inclusiv: denumirea beneficiarului, IDNO, valoarea cheltuielilor eligibile stabilite conform acordului adițional, intensitatea la momentul semnării acordului adițional, eventualul caracter de investiție mare a proiectului și perioada de plată a ajutorului de stat regional.

6. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării va prezenta anual, până la data de 30 iunie, Consiliului Concurenței raportul privind ajutorul de stat acordat, care va include: denumirea beneficiarului, valoarea investiției la momentul verificării efectuate, modificarea investiției față de situația inițială, valoarea intensității la momentul raportării și valoarea ajutorului de stat acordat până la momentul raportării.
7. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării va transmite anual Consiliului Concurenței informații privind ajutorul de stat care face obiectul prezentei decizii, în vederea actualizării Registrului ajutoarelor de stat, conform art. 19 din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.
8. Decizia intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștința Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.
9. Partea dispozitivă a deciziei va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Alexei GHERȚESCU
Președinte